

Betoog 'Regionale Energie Strategie (RES)'

Dank u wel voorzitter,

Voor ons ligt de beslisnota over de RES 1.0 Verrijking 2024. Deze beslisnota volgt op en is gerelateerd aan de interessante presentatie die we op 23 januari jongstleden van Witteveen+Bos hebben gekregen over de 'Aanpak visie zonne- en windenergie in Druten'.

Langs deze weg willen we wethouder Thoonen en de andere betrokkenen bedanken voor dit initiatief om de mogelijkheden voor windenergie binnen de gemeente Druten onderzoeken, naast de zonne-energie initiatieven die er al lopen danwel hebben gelopen.

Waar staan we voor als Sociaal Maas en Waal?

Sociaal Maas en Waal is fervent voorstander van de combinatie van zonne- en windenergie. Dit omdat deze energiebronnen elkaar perfect aanvullen, zowel technisch als economisch. We nemen u even mee waarom dit zo is.

1. Zonne- en windenergie vullen elkaar aan in productie
In Nederland waait het vaak meer in de herfst en winter, terwijl de zon juist het meest schijnt in de lente en zomer. Dit zorgt voor een stabielere en meer constante energieopwekking door het jaar heen. Ook binnen een dag werkt het goed: overdag is er zon, en 's avonds en 's nachts waait het vaak harder. Dit helpt bij een gelijkmatigere energievoorziening.
2. Efficiënter gebruik van het elektriciteitsnet

Als we alleen veel zonne-energie hebben, krijgen we pieken in de zomer en overdag, wat leidt tot overbelasting van het elektriciteitsnet. Windenergie zorgt ervoor dat het net ook op donkere of bewolkte dagen en in de winter voldoende stroom heeft.

3. Minder afhankelijkheid van fossiele brandstoffen

Door zon en wind slim te combineren, hebben we minder gas- en kolencentrales nodig. Dit verlaagt de CO₂-uitstoot en maakt ons minder afhankelijk van (dure) buitenlandse energiebronnen.

4. Lagere energiekosten op lange termijn

Zodra een wind- of zonnepark gebouwd is, zijn de 'brandstofkosten' nul: de zon en wind zijn gratis. Dit maakt energie op termijn goedkoper en stabiel in prijs dan fossiele brandstoffen, waarvan de prijs fluctueert.

5. De Nederlandse omstandigheden zijn perfect

Nederland heeft relatief veel wind én steeds meer zonnige dagen. We kunnen dus optimaal gebruik maken van beide bronnen.

Wat zien we hiervan terug in de beslisnota?

De Regionale Energie Strategie (RES) is een belangrijk instrument om onze regio te verduurzamen. Gemeenten, provincies en waterschappen werken samen aan de energietransitie, maar binnen regio's bestaan er verschillende opvattingen over de beste aanpak. Sociaal Maas en Waal is vóór het gebruik van windenergie voor de opwek van duurzame energie.

De provincie heeft tot juli 2025 de tijd gegeven om te komen met initiatieven om windenergie op te wekken en dus locaties aan te wijzen waar windmolens mogen komen, met als doel de stabiliteit van het elektriciteitsnet in de regio terug te brengen. Doen we dat niet, dan zal de provincie zelf de locaties aanwijzen. Omdat we zelf natuurlijk de regio willen houden, stellen we een zon- en windvisie op, waarmee we de zoekgebieden willen inperken.

De energietransitie is geen statisch proces. Technologische innovaties volgen elkaar in rap tempo op. Wat vandaag de beste oplossing lijkt, kan morgen achterhaald zijn. Daarom moeten we steeds opnieuw kijken naar de meest effectieve, duurzame én maatschappelijk gedragen innovaties.

Windenergie levert een continue stroom aan duurzame energie, terwijl zonne-energie afhankelijk is van daglicht. Windmolens zijn efficiënter per vierkante meter, maar hebben meer impact op het landschap en de leefomgeving. Zonnepanelen zijn laagdrempeliger, maar vereisen veel ruimte en leveren minder op in de winter. Een mix van beide zal een gebalanceerde oplossing bieden.

De wetgeving rond duurzame energieopwekking verandert regelmatig. Zo gelden er strengere geluidsnormen en minimale afstanden tot woningen voor windmolens. Tegelijkertijd worden zonneparken niet overal toegestaan vanwege ruimtegebrek en impact op natuur en landbouw. Het is essentieel dat beleidsmakers en inwoners goed op de hoogte zijn van deze regels.

Windmolens roepen vaak weerstand op bij omwonenden vanwege mogelijke geluidsoverlast, slagschaduw en landschapsvervuiling. Deze zorgen moeten serieus genomen worden. Sociaal Maas en Waal is blij dat de inwoners worden betrokken en dus de participatie plaatsvindt. De manier waarop we mensen betrekken bij dit proces is namelijk cruciaal. Alleen door objectieve informatie te delen en open het gesprek aan te gaan, kunnen we draagvlak creëren.

Bij discussies over de RES moeten we niet uit het oog verliezen dat we allemaal hetzelfde doel hebben: een duurzame toekomst. Dit thema is te belangrijk om suggestief of populistisch te benaderen. We moeten onze gezamenlijke verantwoordelijkheid nemen, niet alleen voor onszelf, maar ook voor de generaties na ons, om een leefbare wereld achter te laten voor onze kinderen en kleinkinderen. Dat betekent dat we moeten samenwerken en keuzes maken op basis van feiten, niet enkel op basis van emoties. De energietransitie vraagt om een breed gedragen, eerlijke aanpak waarin iedereen een rol speelt.

De herijking van de RES biedt een kans om deze verantwoordelijkheid op de juiste manier vorm te geven. Laten we gezamenlijk die kans grijpen, nadenken over en investeren in een energiesysteem dat generaties vooruit

kan. Coalitiepartijen samen met niet-coalitie partijen, met oog voor de juiste keuze voor onze gemeente, voor de mensen in onze regio en voor de kinderen in de toekomst. Gelijke kansen voor iedereen, nu en in de toekomst...

Dank u wel voorzitter